

BR & KATHLEEN HALL JAMIESON

CK.0000048336

THẾ GIỚI

LỘC LỬA

**Tìm kiếm sự thật trong
một thế giới hỗn loạn**

YÊN
HIỆU

NHÀ XUẤT BẢN TRI THỨC

Copyright © 2007 by Brooks Jackson and Kathleen Hall Jamieson.
All rights reserved.

Published in the United States by Random House Trade Paperbacks, an imprint of The Random House Publishing Group, a division of Random House, Inc., New York.

This translation published by arrangement with Random House, an imprint of Random House Publishing Group, a division of Random House, Inc.

THẾ GIỚI LỘC LỬA

Tim kiếm sự thật trong một thế giới hỗn loạn

Bản quyền tiếng Việt © 2008 Công ty VNN Publishing

Bản dịch này được xuất bản bởi thỏa thuận bản quyền giữa Công ty VNN Publishing và Nhà xuất bản Random House.

Brooks Jackson
và Kathleen Hall Jamieson

THẾ GIỚI LỘC LỬA

Tìm kiếm sự thật trong một
thế giới hỗn loạn

Dịch: Lê Thành Lương
Hiệu đính: Thủy Hồng - Hoài Phương

NHÀ XUẤT BẢN TRI THỨC

Mục lục

Trang

<i>Giới thiệu:</i>	Thế giới lọc lừa	11
Chương 1:	Từ dầu rắn đến dầu Emu	21
Chương 2:	Hơi thở nặng mùi của cô phù dâu - Dấu hiệu của sự lừa đảo	57
Chương 3:	Những cốc cà phê “đậm đặc” và vũ khí thảm sát - Ngón nghề thương mại	85
Chương 4:	Sùng bái UFO - Vì sao chúng ta mắc lừa?	123
Chương 5:	Sự thật có thể cứu được mạng sống	155
Chương 6:	Sự dối trá về loài quạ thông minh - Tìm kiếm bằng chứng tốt nhất	189
Chương 7:	Osama, Ollie và Al - Giải pháp Internet	229
Chương 8:	Clarence Darrow có phải là một người sáng tạo? Làm thế nào để chắc chắn?	273
<i>Kết luận:</i>	Hãy tránh xa sự lừa dối	317
<i>Lời cảm ơn</i>		329
<i>Các nguồn tư liệu</i>		333
<i>Về tác giả</i>		334

LỜI TỰA

(Cho bản tiếng Việt)

“Chúng ta đang sống trong một thế giới đầy rẫy sự lừa dối”. Vấn đề là: “Tại sao nó lại được chấp nhận và thậm chí còn được ngưỡng mộ ở một số phạm vi nhất định”. Mặc dù tất cả chúng ta đều biết, những thông tin sai lệch khiến chúng ta phải trả giá không những chỉ bằng tiền bạc, sức khỏe, sự nghiệp mà thậm chí còn là cả mạng sống của chính mình. Vậy làm thế nào để nhận biết được sự lừa dối, làm thế nào để tìm ra được sự thật đáng tin cậy? **Thế Giới Lọc Lừa** sẽ giúp bạn “tìm kiếm sự thật trong một thế giới thông tin hỗn loạn”.

Xã hội càng hiện đại, công nghệ càng phát triển thì các phương thức lừa dối càng tinh vi. Chúng có mặt trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, chúng đến từ khắp mọi nơi: các chương trình quảng cáo trên truyền hình, các hoạt động chính trị, các sản phẩm mà chúng ta sử dụng hàng ngày (những viên thuốc giảm béo, các loại thần dược chữa bệnh ung thư...), những lời hứa hẹn trong các chính sách công, các chương trình an sinh xã hội, các kết quả nghiên cứu, những giai thoại

THẾ GIỚI LỘC LỬA

được trích dẫn và lưu truyền. Chúng lan truyền và được tiếp thêm sức mạnh bởi chính các phương tiện truyền thông, truyền hình, Internet và hàng loạt các thiết bị công nghệ cao khác. “Chúng bủa vây chúng ta” trong một “mạng nhện” thông tin dối trá và lừa lọc.

Với nhiều năm kinh nghiệm trong vai trò là phóng viên, biên tập viên, cũng như qua quá trình hoạt động thực tiễn tại Trung tâm Chính sách Công Annenberg của trường Đại học Pennsylvania (một cơ quan độc lập, phi đảng phái, với nhiệm vụ chính là kiểm chứng tính xác thực của các thông điệp quảng cáo chính trị trong mùa vận động bầu cử), qua các kết quả nghiên cứu và những trải nghiệm cuộc sống của chính bản thân mình, hai tác giả Brooks Jackson và Kathleen Hall Jamieson đã cho chúng ta thấy: “Cái giá để có được sự đúng và sai cũng giống như chúng ta bị lừa dối hoặc tự lừa dối, thông tin sai hoặc bị thông tin sai, bị lừa dối bởi người khác hoặc bởi chính những hình ảnh trong đầu của chúng ta.”

Và chúng ta cũng sẽ hiểu tại sao, mặc dù biết những thông tin sai lệch có thể làm tổn hại đến tiền bạc, sức khỏe, sự nghiệp, sự tự do, thậm chí cả mạng sống, vậy mà chúng ta vẫn tin một cách dễ dàng (hoặc để mình bị lừa dối) đến mức ngạc nhiên. Phải chăng bởi những điều dối trá đó nói lên “điều mà chúng ta muốn tin”, hay còn vì lý do nào khác. Các thủ đoạn lừa dối hết sức tinh vi được hình thành dựa trên các quy luật tâm lý của con người, nơi mà ở đó, người ta đã tự giới hạn mình bởi những định kiến, những kinh nghiệm cá nhân và cả những mong muốn sẵn có trong tiềm thức.

Điều quan trọng nhất là **Thế Giới Lọc Lừa** giúp chúng ta biết cách làm thế nào để vấn đề trở nên sáng rõ, chỉ cho chúng ta các phương thức nhận biết những điều dối trá, những kỹ thuật bịp bợm, cũng như hàng loạt các cách thức để kiểm tra bằng chứng hiệu quả, nhằm có được sự thật trong một thế giới thông tin hỗn loạn.

Và khi chúng ta không thể trông mong vào một sự đảm bảo nào từ bên ngoài về độ chính xác của các luồng thông tin đó, thì việc tự trang bị cho mình một cái nhìn tỉnh táo và sáng suốt là hết sức cần thiết. Chính vì thế VNN Publishing giới thiệu cuốn sách này đến bạn đọc với mong muốn bạn đọc sẽ có thêm nhiều kiến thức thú vị và hữu ích, cũng như nâng cao được các kỹ năng nhận biết sự thật trong một **Thế Giới Lọc Lừa**.

Chắc rằng, đó cũng là mong muốn của chính bạn!

VNN Publishing

Thế giới lọc lừa

Chúng ta đang sống trong một thế giới đầy rẫy sự lừa dối.

Chúng bủa vây chúng ta dưới dạng những quảng cáo sai lệch về các sản phẩm, về các ứng viên chính trị và về những vấn đề xung quanh các chính sách công. Chúng đến từ các lĩnh vực kinh doanh, từ các chính trị gia cấp cao, các nhóm vận động hành lang, cũng như các đảng phái chính trị. Mỗi ngày qua đi, có hàng triệu người bị lừa dối. Họ mua đồ, họ bỏ phiếu cho các ứng cử viên, họ ủng hộ các chính sách, thậm chí cả các cuộc chiến. Tất cả đều là nạn nhân của những câu chuyện bịa đặt.

"Mạng nhện" đơn giản chỉ là cách nói bóng bẩy, thay cho khái niệm lừa đảo. Những kẻ lừa đảo giăng bẫy bằng các phương pháp khác nhau, từ sự đăng trí